

In Overvecht krijgt satellietschotel gezelschap van zonnepaneel en warmtepomp

Achterstandswijk Overvecht-Noord moet in 2030 als eerste buurt in Utrecht van het gas af. Dat gaat niet zonder slag of stoot

Louis Hoeks
Amsterdam

Marianne Nevens vouwt een landkaart van Utrecht open en wijst de plek aan waar we staan: de Gambiadreef in Overvecht-Noord. De wijk uit de jaren zestig met 8000 woningen, waarvan bijna driekwart sociale huur, moet over twaalf jaar als eerste in de stad van het aardgas af zijn. Voor en achter ons staan flats van tien verdiepingen hoog, afgewisseld met woningen van enkele verdiepingen en lange rijen eengezinswoningen. Een auto scheurt voorbij, uit de speakers schalt Arabische muziek.

Nevens, die zelf in Amersfoort woont, houdt zich sinds 1994 bezig met het verduurzamen van woningen en wijken. Op haar website omschrijft ze zichzelf als een 'resultaatgerichte verbinder'. Zij is ingehuurd om als 'onafhankelijke omgevingsmanager' het aardgasvrij maken van Overvecht-Noord de komende jaren in goede banen te leiden.

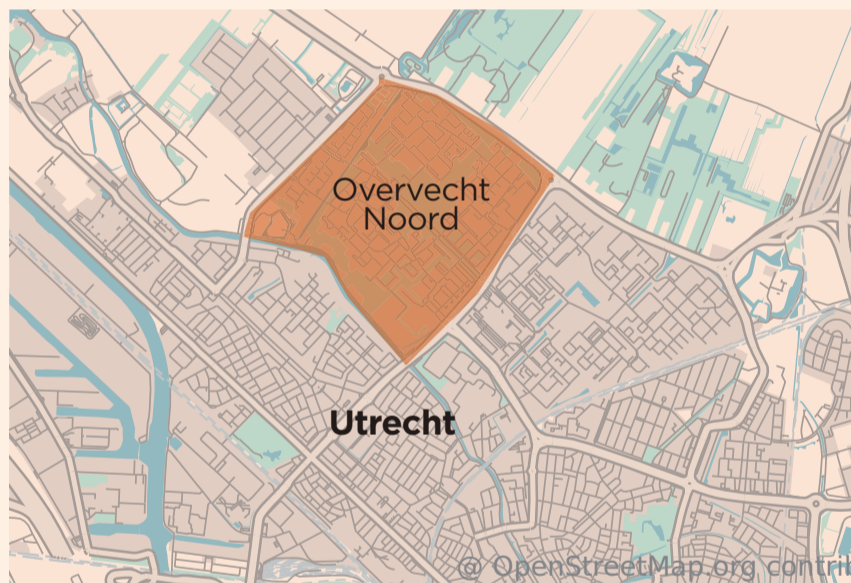
De overheid wil dat gemeenten uiterlijk in 2021 met een plan komen hoe ze hun wijken aardgasvrij gaan krijgen. Afgelopen najaar maakte Utrecht bekend dat Overvecht-Noord als eerste wijk aan de beurt is. Grote aanjager is Lot van Hooijdonk, die dit jaar aan haar tweede ambtstermijn begon als Groen-Links-wethouder verkeer & mobiliteit, duurzaamheid en milieu.

In haar werkkamer op de twintigste verdieping van het Stadskantoor van Utrecht legt Van Hooijdonk uit waarom het ambitieuze project juist in een achterstandswijk begint. Het begon met vragen als: Waar moeten gasleidingen worden vervangen? Waar hebben corporaties plannen om te renoveren? En waar is het technisch het handigst om van aardgas naar een andere energiebron over te stappen?

In Overvecht-Noord komt het allemaal samen. Veel huurwoningen van woningcorporaties Mitros, Bo-Ex en Portaal zijn aan de beurt voor groot onderhoud. Ook is een groot deel van de gasleidingen uiterlijk in 2030 aan vervanging toe en loopt er een project om de wijk sociaal-economisch vooruit te helpen. Van Hooijdonk: 'Daarna komen de andere wijken van Utrecht aan de beurt.'

Cruciaal is ook de aanwezigheid van stadsverwarming in grote delen van Overvecht-Noord. Het warmtenet ligt er al sinds de jaren zestig en is nog gasgestookt. Energiebedrijf Eneco onderzoekt of het net duurzaam kan worden verwarmd, bijvoorbeeld door gebruik te maken van het water van een rioolzuiveringsinstallatie. Ook bekijkt het energiebedrijf of het zijn warmtenet kan uitbreiden naar die buurten in Overvecht-Noord waar het nog niet ligt. Na de zomer moeten de eerste resultaten bekend zijn.

De brief over de plannen die in oktober bij de wijkbewoners op de mat viel, veroorzaakte een kleine schok. Er volgden twee informatieavonden voor de de ruim 1300 huiseigenaren die de wijk telt. De corporaties die het leeuwendeel van de woningvoorraad bezitten, tellen voldoende professionals die een verduurzamingsoperatie kunnen uitvoeren, maar een woningeigenaar moet het allemaal zelf uitvinden, was de gedachte. De bezoekers mochten een gratis energiescan van hun woning laten maken. Dit deden ruim 300 mensen. Daardoor is er informatie over nagenoeg alle woningen in de wijk, omdat die maar een beperkt aantal typen huizen kent.

De bijeenkomsten, waar ruim 420 mensen op afkwamen, leverden 'veel vragen op en bijna geen antwoorden', zegt omgevingsmanager Nevens. Mensen mopperden dat ze net een nieuwe cv-ketel hadden gekocht of vonden het juist overdreven om nu al over 2030 te beginnen, legt hij uit.

Het nadeel van er vroeg bij zijn is 'dat je nog niet alles weet', vertelt wethouder Van Hooijdonk. 'Het voordeel is dat je als bewoner tijdig maatregelen kunt nemen. We hebben eerlijk toegegeven dat we ook nog veel moeten leren.'

Een aantal Overvechters is alvast zelf begonnen met de verduurzaming van

hun woning. Zo heeft Evert Hassink, die in het dagelijks leven bij Milieudefensie werkt, zijn nieuwbouwwoning in het Antoniuskwartier al van het gas afgehaald. Acht bewoners uit de Vechtzoo zijn ook hun buurt aan het polsen wie er mee wil doen aan een eigen verduurzamingsinitiatief.

De €6000 die de installatie van een warmtepomp kostte, verwacht Hassink gemakkelijk terug te verdienen, zeker als de gasprijs stijgt. Nog belangrijker vindt hij het principe. Hassink ervoer hoe belangrijk het is dat bouwbedrijven meedoen. Zijn nieuwbouwbuurten zijn nu op het gas aangesloten. Pas sinds

Flats aan de Falklanddreef in Overvecht-Noord.

FOTO: ERIK VAN 'T WOUDE VOOR HET FD

het plan van de gemeente en niet om advies is gevraagd, zoals dat hoort, vertelt voorzitter Els Wegdam. Zij is op haar hoede voor omgevingsmanager Nevens. Wegdam is niet tegen 'aardgasvrij', maar vraagt zich af waarom 'een wijk met een kleine beurs' in een experiment het leergeld voor de hele stad moet betalen.

De grootste onrust heerst in de Klopvaartbuurt. Die is nog niet aangesloten op het warmtenet en dus wacht buurtbewoners mogelijk de aanschaf van een dure warmtepomp. Terwijl veel bewoners al zijn ingegaan op een aanbod van de gemeente om de erfpacht af te kopen die ze betalen voor het gebruik van de grond onder hun woningen. Dat kan volgens de bewoners oplopen tot €25.000 per huishouden. Buurtbewoner Arjen Bezemer haalde handtekeningen op voor een petitie om zijn buurt nog niet van het gas te halen. Bijna iedereen tekende.

Voorlopig is het wachten op meer informatie over de planning en de kosten. In 2025 wil wethouder Van Hooijdonk kijken of alles op schema ligt. 'Als het echt niet anders kan, stellen we het uit. Om de transitie te laten slagen, moet het haalbaar en betaalbaar zijn voor iedereen.'

Wat zegt het Klimaatakkoord over verduurzaming van wijken?

'Het nadeel van er vroeg bij zijn is dat je nog niet alles weet'

Lot van Hooijdonk, wethouder van verkeer & mobiliteit, duurzaamheid en milieu.

- Gemeenten, woningcorporaties en bedrijven moeten ernaar streven om op termijn 7 miljoen huizen en 1 miljoen gebouwen met duurzaam opgewekte energie te verwarmen
- Gemeentebesturen moeten uiterlijk in 2021 een 'transitievisie

warmte' hebben gemaakt

- Gemeenteraden moeten per wijk beslissen welke vorm van energievoorziening de beste is
- De belasting op gas moet omhoog en die op elektriciteit omlaag, om isolatie en duurzame energie aantrek-

kelijker te maken zonder dat dit leidt tot lastenverzwaring voor huishoudens

- Om verduurzaming betaalbaar te maken, kunnen eigenaren 'gebouwgebonden' leningen afsluiten: wie zijn woning of bedrijfspand verkoopt, draagt

de lening over aan de nieuwe eigenaar, die voor verdere aflossing opdraait

- Kopers krijgen voortaan 'met klem' een aantrekkelijk aanbod om hun woning of bedrijfsgebouw te isoleren, inclusief financieringsmogelijkheden

- Het Klimaatakkoord roept bouwbedrijven, warmtelevanciers en installateurs op duurzame 'warmte-opties' in 2030 15% en mogelijk 50% goedkoper te maken
- Het streven is 75% van de totale nieuwbouw tussen 1 juli 2018 en

eind 2021 aardgasvrij te maken

- De corporaties proberen tot 2021 102.500 bestaande woningen van het aardgas te halen
- Deze zomer worden de afspraken in het Klimaatakkoord doorgerekend, in het najaar wordt verder gepraat